

Szkoła Podstawowa
im. K. Makuszyńskiego w Wiechlicach
ul. Brzozowa 17 Wiechlice
67-300 Szprotawa
tel. 68 376 75 53
NIP 924-19-05-598, REGON 970599098

UCHWAŁA NR 38 /2018/2019

Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach z dnia 28 lutego 2019 r.

w sprawie wyrażenia pozytywnej opinii dotyczącej wdrożenia Programu Wspierania Zdolności i
Talentów w Szkole Podstawowej w Wiechlicach.

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 2156), ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe art. 70 ust. 2 pkt. 1 uchwala się, co następuje:

§ 1.

Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach pozytywnie opiniuje Program Wspierania Zdolności i Talentów

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się dyrektorowi szkoły.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Pedagogicznej
Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. K. Makuszyńskiego w Wiechlicach
Cecylia Brodzińska

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Cecylia Brodzińska

Załącznik nr 1 do uchwały 38/2018/2019
Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej
im. K. Makuszyńskiego w Wiechlicach
z dnia 28.02.2018

SZKOLNY PROGRAM WSPIERANIA ZDOLNOŚCI I TALENTÓW

**w Szkole Podstawowej
im. Kornela Makuszyńskiego w Wiechlicach**

Wiechlice 2019

*„Nauka jest jak niezmierne morze.
Im więcej jej pijesz, tym bardziej
jesteś spragniony”.*

Stefan Żeromski

WSTĘP

Rozpoznawanie intelektualnych możliwości dzieci należy do trudnych zadań, chociaż temu zagadnieniu poświęcona jest duża liczba publikacji. Rola nauczyciela w wyłanianiu

uczniów zdolnych polega na bacznej obserwacji wychowanków pod kątem takich cech jak: sprawność uczenia się i działania, zdolność kojarzenia faktów, logiczne myślenie, rozumienie szerokiego zakresu słów, umiejętność jasnego wyrażania myśli. Dostrzeganie przez nauczyciela tych przejawów zdolności pozwala na dostosowanie procesu nauczania do indywidualnych możliwości ucznia, regulowanie tempa nauki, dobór odpowiednich metod i form pracy oraz odpowiednią organizację zajęć. Uczniowie zdolni postrzegani są przez nauczycieli jako wielkie indywidualności, na które można liczyć w konkursach, zajęciach pozalekcyjnych, a także w innych zadaniach szkolnych. To oni z entuzjazmem angażują się w dodatkowe prace, często podejmują zadania ponadprogramowe, przyjmują rolę asystentów nauczyciela, mają szeroki zakres wiedzy ogólnej, a przede wszystkim predyspozycje psychiczne sprzyjające rozwojowi zdolności.

I CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

1. Adresaci

Program ma zapewnić wsparcie uczniom chcącym rozwijać swoje pasje i zainteresowania, przez nauczycieli i rodziców, którzy pragną rozwijać zdolności swoich podopiecznych. Zadaniem programu powinno być wypracowanie działań, które aktywizować do podejmowania wielu przedsięwzięć oraz dadzą możliwość wspólnego działania nauczycieli pod względem organizacyjnym, merytorycznym i metodycznym.

Adresatami programu są uczniowie, dyrekcja, nauczyciele, bibliotekarze, wychowawcy i rodzice Szkoły Podstawowej im. K. Makuszyńskiego w Wiechlicach.

Szkolnym Programem Wspierania Zdolności i Talentów objęci są uczniowie, którzy:

- w toku zajęć edukacyjnych wyróżniają się na tle zespołu klasowego (np. realizują zadania wykraczające poza podstawę programową),
- uczestniczą w konkursach szkolnych i pozaszkolnych o charakterze przedmiotowym i interdyscyplinarnym oraz osiągają znaczące sukcesy,
- mają udokumentowane osiągnięcia w dziedzinach pozaszkolnych (szachy, taniec, sport, zaangażowanie społeczne i in.),
- wykazują zainteresowanie danym przedmiotem i chęć współpracy z nauczycielem w rozwijaniu swoich pasji.

2. Sylwetka ucznia zdolnego:

Uczniów zdolnych charakteryzuje:

A) w sferze poznawczej:

- szybkość oraz szerszy zakres opanowywanej wiedzy, dobra pamięć,
- dobra umiejętność szukania związków i nietypowych skojarzeń, sięganie po dodatkowe informacje, swobodne kojarzenie faktów, tworzenie uogólnień, łatwość w uzasadnianiu problemów,
- myślenie syntetyczne, niezależne i krytyczne,
- twórczość w działaniu i myśleniu,
- wysoka potrzeba ciekawości poznawczej, duże nasilenie dążeń poznawczych, dociekliwość,
- wytrwałość, dłuższej koncentracji uwagi na zadaniu,
- specyficzne poczucie humoru,
- duża wyobraźnia i umiejętność obserwacji,
- szeroki zasób słownictwa.

B) w sferze emocjonalnej:

- otwartość i wrażliwość na potrzeby innych,
- niska lub zawyżona samoocena,
- przywiązanie do własnych idei, nieustępliwość,
- słaba umiejętność radzenia sobie z porażkami i sytuacjami wymagającymi rywalizacji,
- perfekcjonizm i stałe niezadowolenie z efektów pracy,
- nieśmiałość, zachowania lękowe,
- słabe umiejętności komunikacyjne,
- egocentryzm, nadmierne skupienie na sobie,
- frustracja z powodu braku sukcesów,
- słaba umiejętność godzenia się z niemożnością osiągnięcia celu,
- nadmierna chęć dominacji.

C) w sferze motywacyjnej:

- wytrwałość w rozwiązywaniu problemów,
- samodzielność w zdobywaniu wiedzy,
- skłonność do poszukiwania informacji z różnych źródeł,
- jasno wyznaczone cele, również te długoterminowe,
- umiejętność organizacji pracy własnej, poczucie odpowiedzialności i obowiązkowości,
- silna motywacja wewnętrzna,

- niechęć do uczenia się treści „nudnych”, wykonywania działań monotonnych,
- krytyczne nastawienie do systemu edukacji,
- frustracja w przypadku zadań łatwych,
- uzależnienie od motywacji zewnętrznej (nagrody, oceny, sukcesy, itp.).

D) w sferze społecznej:

- introwersja, tendencja do izolowania się od grupy rówieśniczej,
- słaba umiejętność komunikacji w grupie,
- preferowanie towarzystwa osób dorosłych lub starszych uczniów,
- poczucie osamotnienia i niezrozumienia,
- próba dominacji nad grupą,
- zarożumiałość, okazywanie lekceważenia, cynizm wobec innych osób,
- słabe podporządkowanie się regułom szkolnym,
- niechęć do współpracy i współdziałania w grupie.

Zbadanie i ustalenie czy dziecko jest utalentowane jest bardzo trudne, ponieważ rozwój zdolności ma związek ze specyfiką rozwoju dziecka. Zdolności należy obserwować od najwcześniejszych lat życia dziecka. Należy zwrócić uwagę na indywidualne predyspozycje oraz na motywację do działań twórczych, niezwykłych, które odbiegają znacznie od działań rówieśników.

Każde dziecko jest inne i w różnym wieku kształtują się i ujawniają jego uzdolnienia. Większość psychologów twierdzi, że nie ma jednego modelu rozwoju uzdolnień, każdy uczeń rozwija się inaczej pod względem intelektualnym, fizycznym, emocjonalnym i społecznym. Tak jak dzieci, zdolności rozwijają się u jednych szybciej, u innych wolniej, nierozwijane zanikają, dlatego tak ważną rolę w rozwoju dzieci odgrywa nauczyciel, pedagog czy wychowawca. Dzieci zdolne, utalentowane wyróżniają się wśród rówieśników, w większości przypadków są indywidualistami. Wykazują oni wyraźne cechy inności, które przejawiają się w różnych formach dotyczących zachowania, intelektu i charakteru.

Uczniowie zdolni są dla szkoły wielką szansą i potencjałem, który – odpowiednio rozpoznany i wykorzystany – może w znaczący sposób przyczynić się do jej rozwoju.

Dzięki ponadprzeciętnym możliwościom intelektualnym i twórczym mogą wzbogacać szkołę swoimi pomysłami, inicjatywami, niekonwencjonalnymi działaniami – zarówno podejmowanymi w samej placówce, jak i w środowisku. Dzięki tym uczniom po prostu więcej i ciekawiej się w szkole dzieje. Ich postawa może stać się inspiracją dla innych.

II CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

- wspieranie i rozwijanie uzdolnień uczniów,
- podniesienie jakości pracy szkoły.

2. Cele szczegółowe to:

- diagnozowanie szczególnych uzdolnień uczniów,
- stworzenie dzieciom i młodzieży optymalnych warunków dla rozwoju intelektualnego i osobowościowego,
- rozwijanie zainteresowań naukowych, sportowych, artystycznych i społecznych,
- wyzwalanie u uczniów twórczej aktywności, kształtowanie osobowości,
- udzielanie pomocy merytorycznej w celu przygotowania uczniów do udziału w olimpiadach, konkursach, turniejach lub zawodach sportowych,
- indywidualizowanie pracy dydaktycznej pod kątem zainteresowań i możliwości uczniów,
- wdrażanie uczniów do pracy samokształceniowej,
- tworzenie środowiska wychowawczego stymulującego rozwój uzdolnień i postaw twórczych,
- doskonalenie form współpracy z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju i uzdolnień dzieci,
- nauka umiejętności kierowania własnym rozwojem.

III ZASADY WDRAŻANIA PROGRAMU:

1. Zasada otwartości i dostępności: otwartość zapewnia opiekę nad uczniem zdolnym na każdym etapie edukacji, dostępność natomiast stwarza zainteresowanemu uczniowi możliwość rozwoju zdolności i talentów poprzez udział w różnych formach zajęć szkolnych i pozaszkolnych. Uczeń uzyskuje wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w procesie uczenia.

2. Zasada współdziałania i ciągłości: podmioty wspomagające realizację programu współpracują ze szkołą we wspieraniu uzdolnień i talentów ucznia na wszystkich etapach edukacji, nauczyciele współpracują ze sobą na zasadach partnerstwa i dialogu.

3. Zasada systematyczności w procesie doskonalenia nauczycieli: w szkole tworzone są warunki ciągłego rozwoju zawodowego w zakresie wiedzy i umiejętności pracy z uczniem zdolnym. Nauczyciele zobowiązani są do systematycznego doskonalenia zawodowego.

4. Zasada wspomagania rodziców: rodzice, zainteresowani kierowaniem rozwojem uzdolnień i talentów dzieci, są wspomagani poprzez dostęp do informacji i poradnictwa w tym zakresie.

IV SPOSOBY ROZPOZNANIA UZDOLNIEŃ WŚRÓD UCZNIÓW:

- analiza wyników nauczania, diagnoz, testów osiągnięć szkolnych,
- sukcesy w konkursach przedmiotowych, olimpiadach i zawodach sportowych,
- niekonwencjonalne wytwory pracy uczniów,
- obserwacja ucznia na zajęciach,
- nominacje nauczycieli na podstawie rozmów w ramach zespołów przedmiotowych,
- rozmowy i konsultacje indywidualne z rodzicami.

V MODEL PRACY Z UCZNIEM ZDOLNYM

Opracowanie modelu pracy z uczniem zdolnym ma na celu przygotowanie grupy osób zaangażowanych w proces rozwoju zdolności dzieci i młodzieży do właściwego identyfikowania uzdolnień i tworzenia odpowiednich warunków do ich kształtowania.

W pracy z uczniem zdolnym konieczna jest indywidualizacja celów, metod, form, treści kształcenia i dostosowanie ich do prawidłowo rozpoznanych potrzeb. Model pracy z uczniem zdolnym potrzebny jest przede wszystkim uczniom, którzy w szkole są najważniejsi i oczekują edukacji wspierającej ich rozwój.

Model pracy z uczniem zdolnym obejmuje następujące etapy:

1. Identyfikacja (rozpoznanie ucznia i jego zasobów).

2. Analiza zasobów szkoły: bazowo-technicznych, kadrowych, oferty edukacyjnej, zasobów nauczycieli oraz lokalnego środowiska. Pozyskanie wsparcia finansowego, rzeczowego, organizacyjnego.

3. Wybór działań wspierających ucznia zdolnego.

4. Realizacja procesu wsparcia ucznia, przygotowanie indywidualnego toku nauki, jeśli jest taka potrzeba.

Dostosowanie celów, treści, metod, form pracy, wymagań i sposobów oceniania.

Organizacja zajęć wspierających i rozwijających zainteresowania ucznia w szkole.

Wsparcie rozwoju emocjonalnego i społecznego ucznia. Wspieranie rodziców ucznia.

Udział w konkursach, olimpiadach, przeglądach, turniejach.

Współpraca z instytucjami wspierającymi: rodzice, pedagog, organ prowadzący, instytucje i placówki współpracujące.

Bieżące monitorowanie działań w zakresie wspierania uzdolnień.

Promowanie sukcesów ucznia zdolnego. Dokumentowanie działań.

5. Ewaluacja procesu.

VI ZADANIA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROGRAMU

1. Zadania dyrektora:

- zapewnienie warunków do realizacji szkolnego programu wspierania talentów i zdolności,
- zorganizowanie kompleksowego wsparcia dla ucznia, zdobycie dodatkowych środków na zajęcia, zapewnienie opieki merytorycznej, wyposażenie pracowni przedmiotowych, współdziałanie z partnerami zewnętrznymi,
- stwarzanie kadrze pedagogicznej możliwości pogłębiania wiedzy w zakresie pracy z uczniem zdolnym,
- inspirowanie nauczycieli do podejmowania działań związanych z realizacją zadania,
- promowanie osiągnięć uczniów, stypendia i nagrody dla najlepszych,
- promowanie nauczycieli pracujących z uczniem uzdolnionym i osiągających sukcesy.

2. Zadania pedagogów szkolnych:

- aktywne współuczestniczenie w diagnozowaniu uzdolnień uczniów,
- współpraca przy planowaniu i realizacji działań w ramach procesu wsparcia,
- prowadzenie specjalistycznych zajęć, dostosowanych do potrzeb uczniów (np. rozwijających

kreatywność),

- pomoc nauczycielom w rozwiązywaniu bieżących problemów emocjonalnych i społecznych w pracy z uczniem zdolnym,
- wskazywanie form wypoczynku i relaksu,
- pomoc rodzicom w efektywnym wspieraniu ucznia zdolnego,
- pomoc w planowaniu dalszej kariery.

3. Zadania nauczycieli:

- realizacja założeń Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów,
- identyfikacja i diagnozowanie ucznia zdolnego na podstawie obserwacji, wyników nauczania, diagnoz przedmiotowych, rozmów z rodzicami,
- zaplanowanie działań dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów uzdolnionych,
- stworzenie uczniom warunków do optymalnego rozwoju intelektualnego, osobowościowego,
- indywidualizacja nauczania, wspieranie twórczego myślenia, motywowanie do rozwoju,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych, kół przedmiotowych, kół zainteresowań, wycieczek, przygotowanie do inscenizacji, przedstawień, prezentacji,
- udział w realizacji projektów edukacyjnych pogłębiających dziecięce zainteresowania,
- organizowanie konkursów, olimpiad, turniejów sportowych, jak również przygotowanie uczniów do udziału w konkursach na różnych szczeblach,
- wdrażanie ucznia do pracy samokształceniowej poprzez korzystanie z zasobów bibliotek,
- wykorzystanie technologii komputerowej i informacyjnej w pracy z uczniem zdolnym,
- pogłębianie wiedzy na temat pracy z uczniem zdolnym poprzez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego, korzystanie z księgozbioru bibliotecznego,
- współpraca z nauczycielami, pedagogiem i poradnią oraz rodzicami ucznia przy planowaniu i realizacji procesu wsparcia,
- wnioskowanie o dodatkowe zajęcia, indywidualny program/tok nauczania,
- przekazywanie informacji o sukcesach ucznia zdolnego wychowawcy, dyrektorowi, radzie pedagogicznej, promocja osiągnięć uczniów na terenie szkół, w mieście i województwie, np. na stronie internetowej szkoły,
- troska o dobre relacje w klasie,
- współpraca z rodzicami, wychowawcą i pedagogiem szkolnym.

4. Zadania rodziców:

- stała współpraca z nauczycielem, pedagogiem w celu rozwijania uzdolnień dziecka,

- przekazanie informacji o predyspozycjach, uzdolnieniach, zainteresowaniach ucznia,
- monitorowanie postępów dziecka, motywowanie, pozytywne wzmacnianie.

5. Zadania bibliotekarzy:

- pozyskiwanie literatury i materiałów dotyczących pracy z uczniem zdolnym,
- wzbogacanie biblioteki o zasoby będące w kręgu zainteresowań uczniów uzdolnionych,
- zapewnienie w bibliotece warunków do pozyskiwania wiedzy i rozwijania zainteresowań uczniów uzdolnionych.

6. Zadania uczniów:

- uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych z poczuciem odpowiedzialności za wyniki swojej pracy,
- udział w olimpiadach, konkursach szkolnych i pozaszkolnych oraz dążenie do osiągnięcia sukcesu,
- samodzielne pogłębianie wiedzy i umiejętności z wykorzystaniem różnych źródeł informacji.

VII METODY I FORMY PRACY

Każda metoda jest aktywna na tyle, na ile pobudza ucznia do działania, stymuluje jego rozwój, odpowiada na jego potrzeby, pozwala mu pracować w oparciu o jego mocne strony. Im więcej metod w swojej pracy stosuje nauczyciel, tym lepiej, gdyż różnorodność pobudza do rozwoju, motywuje do pracy, uczy sposobów zdobywania wiedzy, pozwala szybciej i lepiej poznać samego siebie.

1. Indywidualne:

A) Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym na lekcji bez istotnego wykraczania poza nauczane treści odbywa się poprzez:

- przydzielanie dodatkowych zadań do wykonania w ramach omawianego tematu,
- prezentację opracowanych referatów tematycznie związanych z lekcją,
- powierzanie roli lidera grupy, asystenturę podczas zajęć,
- różnicowanie zadań kontrolnych i domowych,
- udzielanie pomocy koleżeńskiej uczniom z trudnościami w nauce,
- stwarzanie sytuacji problemowych, zachęcających uczniów do wyciągania wniosków

i oceniania każdego pomysłu, samodzielnego układania zadań, rebusów, łamigłówek oraz zagadek,

- informowanie uczniów o nowinkach książkowych.

B) Samodzielna praca ucznia nad zagadnieniami wykraczającymi poza program nauczania, wskazanymi przez nauczyciela:

- pozalekcyjne konsultacje ucznia z nauczycielem,
- praca w oparciu o specjalnie przygotowane dla niego karty pracy i listy zadań,
- udzielanie uczniom, zakwalifikowanym do udziału w konkursach, wskazówek w rozwiązywaniu zadań z wykorzystaniem techniki komputerowej,
- spotkania z nauczycielem w przypadku problemów lub znalezienia informacji.

2. Pozalekcyjne - zespołowe:

- konkursy szkolne i międzyszkolne, treningi sportowe,
- zajęcia w kołach zainteresowań,
- włączanie uczniów w realizację projektów edukacyjnych,
- organizowanie wycieczek,
- obserwacje, doświadczenia, pokazy, występy artystyczne, przygotowywanie inscenizacji,
- udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi, wystawach, koncertach, warsztatach.

VIII WDRAŻANIE PROGRAMU

Lp.	Etapy	Termin	Osoby odpowiedzialne
1.	Powołanie koordynatora Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów.	15.10.2018r.	Dyrektor szkoły
2.	Powołanie Zespołu Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów	Do 31.01.2019r.	Dyrektor szkoły
3.	Opracowanie Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów.	Do 5.02.2019r.	Koordynator oraz Zespół Wspierania Zdolności i Talentów

4.	Zaopiniowanie przez Radę Pedagogiczną Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów oraz włączenie go do zestawu programów szkolnych.	12.02.2019r.	Rada Pedagogiczna
5.	Przedstawienie założeń programu rodzicom podczas zebrań oddziałów klasowych oraz oferty zajęć pozalekcyjnych.	Zebranie rodziców	wychowawcy
6.	Realizacja zaplanowanych zadań w ramach programu: identyfikacja i diagnozowanie uczniów uzdolnionych, organizacja i uczestniczenie w formach wspierania uzdolnień, monitorowanie działań w zakresie wspierania uzdolnień, współpraca z rodzicami, środowiskiem, ośrodkami kulturalnymi, naukowymi, sportowymi, mediami, samorządem lokalnym, promocja osiągnięć uczniów.	Okres realizacji programu	Nauczyciele, dyrektor
7.	Dokumentowanie działań podejmowanych w ramach realizacji programu.	Okres realizacji programu	Nauczyciele
8.	Gromadzenie dokumentacji o uczniu zdolnym i jej systematyczna aktualizacja	Okres realizacji programu	Nauczyciele
9.	Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie pracy z uczniem zdolnym.	Okres realizacji programu	Dyrektor, nauczyciele
10.	Podsumowanie realizacji programu.	Koniec roku szkolnego	Koordynator oraz Zespół Wspierania

			Zdolności i Talentów
--	--	--	-------------------------

Dokumentowanie osiągnięć uczniowskich odbywać się będzie poprzez:

- a. informacje w gablotach szkolnych,
- b. wpisy na stronie internetowej szkoły,
- c. prasę lokalną,
- d. profil szkoły na Facebooku.

IX SPODZIEWANE EFEKTY PRACY:

1. Dzieci zdolne chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych i rozwijają własne zdolności
2. Nauczyciele uwzględniają aktualne potrzeby takich uczniów.
3. Uczniowie rozwijają umiejętności myślenia twórczego.
4. Nauczyciele wyzwalają w nich inicjatywę, motywują do twórczej pracy.
5. Nauczyciele i uczniowie rozwiązują problemy zespołowo i pracują metodą projektów.
6. Uczniowie konsekwentnie realizują zadania o różnym charakterze.
7. Uczniowie prezentują wyniki pracy twórczej (udział w różnego rodzaju konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych, redagowanie gazetki szkolnej, praca w samorządzie uczniowskim, itp.).
8. Rodzice uczniów zdolnych włączają się do wspólnego budowania strategii pracy uczniowie zdolni i ich rodzice są bardziej odporni psychicznie na ewentualne porażki.
9. Uczniowie umacniają się w poczuciu własnej wartości.
10. Uczniowie, ich rodzice i nauczyciele osiągają satysfakcję z realizacji programu.

X EWALUACJA:

1. Testy osiągnięć.
2. Wyniki konkursów i olimpiad.
3. Wyniki semestralne i końcowe.

Wnioski z Rady Pedagogicznej z dnia 28.02.2019

- 1) Wszyscy nauczyciele zobowiązani są do terminowego rozliczenia się z dokumentacji szkolnej,
- 2) Każdy z nauczycieli zobowiązany jest do zapoznania się z harmonogramem przebiegu egzaminu gimnazjalnego i ośmioklasisty oraz podpisania listy z przydziałem czynności
- 3) Zespół do spraw wniosków zobowiązany jest do zweryfikowania wniosków dotyczących analiz egzaminów próbnych , ppek , programu LKO